

Õiguskantsler

Maris Jesse
Tervise Arengu Instituut
tai@tai.ee

Teie nr

Meie 25.06.2014 nr 7-9/140744/1402768

Kontrollkäigu kokkuvõtte edastamine Noorukite statsionaarne rehabilitatsiooniteenus

Austatud proua Jesse

Pöördun Teie poole seoses minu nõunike 27-28.03.2014 kontrollkäiguga OÜ Corrigo Jõhvi Noorukite ravi- ja rehabilitatsioonikeskusesse, mille eesmärgiks oli kontrollida laste põhiõiguste ja -vabaduste tagamist asutuses. Kontrollkäigu raames kogutud teabe ning kehtivate õigusaktide pinnalt tegin järelevalve tulemustest kokkuvõtte, mille lisan käesolevale kirjale. Kirjale on lisatud ka psühhiaatri arvamus, kes osales kontrollkäigul ekspertina.

Olen seisukohal, et Jõhvi Noorukite ravi- ja rehabilitatsioonikeskus teeb sõltuvusaineid kuritarvitavate noorte abistamisel head tööd. Samas on keskuse tegevuses arenguruumi, eeskätt laste olmetingimuste kohandamisel laste vajadustele vastavaks ja eakohaste ning arendavate vaba aja veetmise võimaluste pakkumisel.

Tõsiseks probleemiks on aga seda tüüpi asutuste tegevust reguleerivate õigusaktide puudumine. Hoolimata sellest, et juhtisin oma ettekandes¹ juba enam kui neli ja pool aastat tagasi Riigikogu tähelepanu sellele, et puudub sõltuvushäiretega lastele mõeldud rehabilitatsiooniteenuse riiklik kontseptsioon ja seaduses sätestatud nõuded rehabilitatsiooniteenuse osutajatele, ei ole olukord tänaseni muutunud². Siiani on reguleerimata, millist abi on rehabilitatsiooniteenusele suunatud lapsel õigus saada (tervishoiuteenused, rehabilitatsiooniteenused, haridus). Puuduvad kohustuslikud nõuded rehabilitatsiooniteenuse osutajatele (nõuded maa-alale ja ruumidele, personalile, programmis või teenusel osalevate laste arvule jne). Samuti on endiselt reguleerimata, kas ja mil määral on rehabilitatsiooniteenuse osutajal õigus laste põhiõigusi teenuse osutamisel piirata, kui see osutub rehabilitatsiooniprotsessi tulemuslikkust silmas pidades hädavajalikuks. Lisaks on ebapiisavalt reguleeritud teenusele suunamine juhul, kui laps ise rehabilitatsiooniasutusse minema ei nõustu.

¹ Õiguskantsleri 15.09.2009 ettekanne nr 1 on elektrooniliselt kättesaadav:

http://oiguskantsler.ee/sites/default/files/field_document2/6iguskantsleri_ettekanne_nr_1__rehabilitatsiooniteenuse_kattesaadavus_soltuvushairetega_lastele.pdf.

² Vabariigi Valitsus on küll 23.01.2012 esitanud Riigikogule psühhiaatrilise abi seaduse, tervishoiuteenuste korraldamise seaduse ja tsiviilkohtumenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõu (170 SE I), millega soovis nimetatud valdkonda reguleerida, kuid seaduseelnõu menetlemine on Riigikogus mingil põhjusel seiskunud.

Nimetatud probleemide tõttu on Jõhvi Noorukite ravi- ja rehabilitatsioonikeskuse üle järelevalve teostamine äärmiselt keeruline. Samuti on mitmed konkreetset probleemid keskuse töös otseselt või kaudselt seotud regulatsiooni puudumisega.

Näen sellises olukorras Teil kui teenuse tellijal ja OÜ Corrigo lepingupartneril olulist rolli teenusel viibivate laste õiguste tagamisel. Palun, et Te pööraksite OÜ-ga Corrigo iga-aastaste lepingute sõlmimisel edaspidi senisest rohkem tähelepanu minu kontrollkäikude kokkuvõtetes välja toodud probleemidele (nt lastega vahetult kokku puutuvate töötajate vähesus, laste vajadustele mitte vastavad ruumid ja maa-ala, eakohaste ja arendavate vaba aja veetmise võimaluste vähesus jne) ning nõuaksite teenuse pakkujalt puuduste kõrvaldamist ja laste õiguste austamist.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Nele Parrest
õiguskantsleri asetäitja-nõunik
õiguskantsleri volitusel

Lisad:

- 1) Kokkuvõtte kontrollkäigust Jõhvi Noorukite ravi- ja rehabilitatsioonikeskusesse 8 lehel 1 eks
- 2) Eksperdi arvamus 3 lehel 1 eks